

TÜRKÇE

Fiiller (Fiillerde Kip ve Kişi Ekleri – Anlam Kayması – Fiillerin Anlam Özellikleri)

1. Bazı durumlarda bildirme kipiyle çekimlenmiş bir fiil dilek kipi anlamı verebilir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu duruma örnek olarak verilebilir?

- A) Yarın ilk uçakla Ankara'ya gidiyorum.
- B) Hemen burayı temizleyeceksin!
- C) Nasrettin Hoca bir gün şehre iner.
- D) Her akşam yarım saat kitap okurum.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde şimdiki zamanla çekimlenmiş olumsuz soru fiili vardır?

- A) İnsan sevdiğini arayıp sormaz mı?
- B) Neden uzun zamandır şiir yazmıyorsun?
- C) Öğrenmemenin ayıp olduğunu bilmiyor mu?
- D) Çabalarımı hala görmeyecek misin?

3. Fiillerin olumsuz biçimleri kip eklerinden önce getirilen “-me,ma” olumsuzluk ekinin getirilmesi ile yapılır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu bilgiyi örneklendirebilecek bir kullanım yoktur?

- A) Etkili bir iletişim için jest ve mimiklerden yararlanmalıyız.
- B) İyi bir gelecek istiyorsak tembellik yapmamalıyız.
- C) Kaç defa uyarmama rağmen beni bir türlü dinlemedi.
- D) Aralıksız yağan kar bu hafta da etkisini yitirmedi.

- 4. 1. Duyulan geçmiş zaman
- 2. Geniş Zaman
- 3. Gelecek Zaman

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde numaralanmış kiplerden biriyle çekimlenmiş bir fiil yoktur?

- A) Anladığım kadarıyla bu olaydan olumsuz etkilenmiş.
- B) Üniversiteyi bitirdikten sonra yüksek lisansa başladı.
- C) Şimdi olmasa bile elbet bir gün o da bizi anlayacak.
- D) Her bayram mutlaka akrabalarımı ziyaret ederim.

- 5. 1. Eve vardığımızda hava kararmıştı.
- 2. Kapıdan içeri giremeyince camı kırmış.
- 3. Saatlerce durakta onu bekledim.
- 4. Yoğun çalışmanın ardından dinlendiler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde durum fiili kullanılmıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlam kayması vardır?

- A) Kahvaltısını her gün düzenli olarak yapardı.
- B) Keloğlan padişaha güzel bir cevap vermiş.
- C) Her hafta sonu ailecek pikniğe gidiyoruz.
- D) Çok yakında yazarın yeni kitabı çıkacak.

7. Aşağıdakilerin cümlelerden hangisinde fiil dilek kipiyle çekimlenmiştir?

- A) Yarın akşam dayımlar bize gelecek.
- B) Okuldan sonra beraber kütüphaneye gidelim.
- C) Sorunlarımızı konuşarak çözebiliriz.
- D) Trafiğe takılınca işe geç kaldık.

8. Aşağıdakilerin hangisinde çekimli fiil, karşısında verilen kip ve kişi eklerini almamıştır?

- A) yazmalılar (Gereklilik kipi - 3. çoğul şahıs)
- B) dinlesek (şart kipi - 1. çoğul şahıs)
- C) sevesiniz (Emir kipi - 2. tekil şahıs)
- D) söyleyelim (İstek kipi - 1. çoğul şahıs)

9. Türkçede “a, e” düz-geniş ünlüleriyle biten bir fiile şimdiki zaman eki getirildiğinde, fiilin son hecesindeki “a, e” düz-geniş ünlüleri daralarak “ı, i, u, ü” ünlülerinden birine dönüşür. Örneğin “bekle-“ fiili “-yor” ekini alınca sözcüğün sonundaki “e” sesi “ı” ye dönüşür.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde şimdiki zaman eki alan fiilde ünlü daralması yoktur?

- A) Uzun yıllardan beri evindeki yedi kişiye o bakıyor.
- B) Fotoğrafa bakınca uzun zamandır gitmediği memleketini özleyiyor.
- C) Yalnızlığa alışmadığı için başı sıkışınca ne yapacağını bilmiyor.
- D) Derslerindeki başarısızlığı kitap okumamasına bağlıyor.

- 10.** I. Nasıl da gülüyor sevimli çiçek
- II. Ne yazık ki bir gün bahar bitecek
- III. Yılın üç ayı kara kış olsa da
- IV. Biliyor ki güneş yine gelecek

Bu dizelerde numaralanmış fiillerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. fiil, durum fiilidir.
- B) II. fiil, gelecek zaman kipi ile çekimlenmiştir.
- C) III. fiil, şart kipi ile çekimlenmiştir.
- D) IV. fiil, 2. çoğul şahıs eki almıştır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan fiilin kipi yanlış verilmiştir?

- A) Kirlenen örtüyü masanın üzerinden kaldırı. (Geniş Zaman)
- B) Ders çalışırken kırk dakikada bir on dakika mola vermelisin. (Gereklilik kipi)
- C) Üniversiteye gidince birbirimize mektup yazalım. (İstek kipi)
- D) Yollar kardan kapandığı için eve bir saatte vardı. (Geçmiş Zaman)

12. Haber (bildirme) kipleri, fiillere zaman anlamı katan kiplerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde yer alan fiil, haber kipiyle çekimlenmemiştir?

- A) Kıyafetini değiştirip balık tutmaya gitmiş.
- B) İnsanların kalplerini kırmamaya çalışmalıyız.
- C) Her insan böyle küçük hatalar yapabilir.
- D) Sen de bizimle tiyatroya gelecek misin?